

Forboð móti at blaka eitur í havið

Frá týsdegnum 1. februar varð forboð sett móti at blaka eitrandi avfall í danskan sjógv. Ferðslumálaráðharrin Jens Kampmann, sum eisini hevur dálkingarspurningin um hendi, hevur lýst forboð móti at dansk skip søkkja eitrandi avfall í havið, uttan mun til um skipini eru í danskum sjógv ella ikki. Forboðið móti at kasta eitrandi avfall í danskan sjógv umfatar øll skip.

Orsøkin til hetta forboð eru tey mongu óhugnaligu dálkingarmálini, sum frammi hava verið seinastu árin, ikki minst hendingin við hálendska skipinum »Stella Maris«, sum hevði ætlanir um at søkkja eitrandi evnir í Norðsjógvinn og seinni í Atlantshavið, men tað eydnaðist tó at forða hesi ætlan.

Í oktober 1971 gjørdur londini fram við Norðsjónum eina avtalu — hin sokallaða Oslo-

Jens Kampmann

konventionin — sum áleggur víðkomandi landi at seta forboð móti at eitrandi burturkast verður søkt í havið. Nýggja danska lógin er gjørd út frá hesi avtalu.

Stella Maris

El-kaðal millum Danmark og Noreg

Samráðingar fara fram, og tykist semja fara at verða um, at leggja el-kaðal millum Danmark og Noreg.

Talan er um at leggja tveir kaðalar frá Kristiansand í Noreg til Jylland. Kostnaðurin verður 430 mill. norskar krónur. Noreg skal gjalda tveir triðingar og Danmark ein triðing. Í støðum kemur hesin kaðal at leggja á 550 metra dýpi.

Ætlanin við hesum er, at londini skulu hjálpa hvørjum øðrum við ravmagn. Í Danmark er stórir munur millum el-nýtsluna á nátt og degi, og kemur Danmark at fáa brúk fyri norskar el-megi nakrar tímar av døgnum. Í Noreg er tørvurin størstur tá turkur er, og kunnu teir fáa hjálpa frá motordrivnu verkunum í Danmark. Afturfyri kann so Danmark spara uppá motorarnar tá nóg mikið av avfalli er í Noreg.

Hetta vil fóra við sær, at

Noreg sleppur undan at byggja eitt ravmagnsverk uppá 250 túsund kilowatt. Um kaðalin ikki verður lagdur, er eitt slíkt verk neyðugt tá turkur er, sjálvt um kraftverkin eru nóg mikið aðrar tíðir.

Tann fyrri kaðalin verður vventandi lagdur í 1975 og hin seinni eitt ár aftaná.

Royking

81 pst. av øllum vesturtýskarum eru imóti, at tað verður roykt á arbeidsplassinum. 67 pst. halda, at tey, sum ikki roykja fáa mein av at anda tað roykkendu luftina niður í seg.

SEINASTI PARTUR

Umleidd klokkan tiggju hetta kvöldið, meðan eg fekk mær hina seinastu sigarettina, kom skiparin yvir til mín, togaði meg til vikis frá hinum ferðafólkunum.

»Hetta er eitt álvarsmál, harra Brisbane,« segði hann. »Nú skal antin røkka ella stökka. Eg kann ikki smíla at hesum, ið hent tygum hava. Um onki hendur í kvöld, so royna vit aftur í morgin ella í ovurmorgin. Eru tygum til reiðar?«

Vit fóru nú niður undir og inn á kamaríð. Robert hugdi eftir okkum tá vit fóru inn um hurðina; tað sást í eygum hansara, at hann ventandi nákað reðuligt at henda. Skiparin læt hurðina aftur eftir okkum og læsti hana.

»Lat okkum seta kuffertið fyri hurðina,« helt hann. »Annar kann sita á tí. So skuldi onki sloppið út. Er kúgv-eyggað væl fyriskrúvað?«

Tað var í somu støðu sum í morgun. Samnalliga hevði ongin kunnað opnað tað, uttan hann hevði havt somu jarnstongina, sum eg spenti skrúvuna við. Eg dró gardinurnar frá í yvirkoyggjuni, soleiðis at eg kundi siggja inn í hana. Skiparin sat á kuffertinum og bað meg kanna kamaríð væl; h ta var gjørt. »Tað er nú ikki gjørligt hjá nøkrum livandi at koma inn,« segði eg, »ella hjá nøkrum at opna kúgv-eyggað.«

Eg setti meg niður á kantin á undirkoyggjuni.

»Fyrstu ferð, tað hendi,«

segði skiparin, »var í mars. Ferðamaðurin, sum svav her í yvirkoyggjuni, gjørdist óður í hovdinum. Hann tórnaði út á nátt, leyp fyri borð, áðrenn nakar vardi tað.«

»Tað hendir óivað ofta,« segði eg.

»Ikki ofta — nei. Ongantíð sum eg veit, hóast eg havi hoyrt, at tað hevur hent um borð á øðrum skipum. Á næsta túri — Hvørjum hyggur tú eftir?« spurdi hann knappliga.

Eg hugsði, at eg mundi ikki geva honum nakað svar. Eygu míni vóru fest móti kúgv-eyggaðum. Mær tókti, at messingskrúvan varð skrúvað ógvuliga spakulga — so spakuliga, men, nei, ella var tað ikki so? Tá skiparin sá, hvønn veg eg hugdi, hugdi hann eisini.

»Hon loysnar!« rópti hann. »Nei, hvussu er tað,« legði hann afturat eina lotu seinni.

Eg fór á fótur. Jú, vissuliga hon var loysnað. Tí tá eg setti eitt sindur á, kundi eg skrúva hana við hondunum.

»Tað lagna er,« segði skiparin, »at hin næsti maðurin,

sum vit mistu, má vera farin gjøgnum kúgv-eyggað. Har var ringt skil. Tað var mitt um náttina og tað var síð alda. Tað var fráboðað, at eitt kúgv-eyga var opið og nógur sjógvur rann inn. Vit fingur tað aftur, men eitt sindur av skaða fingur vit her niðri. Síðani tá hevur her av og á luktað av sjólufi. Vit roknast við at ferðamaðurin hevur smoykt sær út gjøgnum kúgv-eyggað, men hvussu veit eg ikki. Eg feli luktin nú, gerst tú ikki?« spurdi hann.

»Jú,« segði eg.

Lampan slóknaði, men nakað av ljósi kom inn gjøgnum glasið í hurðini. Skipið rullaði illa og gardinurnar í yvirkoyggjuni fóru langt út frá og inn móti aftur.

Í somu lotu leyp skiparin á fótur og rópti bilsin. Eg vendi mær og leyp móti honum. Hann brúkti alla meg at halda skrúvuni í kúgv-eyggaðum, men onki hjálpti, hon snaraði sær í hondum hansara. Eg tók eitt træpetti, sum eg hevði við hondina, rendi tað í holið og setti á; men tað brotnaði og eg fall á gólvið. Tá eg kom á fótur aftur, stóð

kúgv-eyggað opið á víðan vegg, og skiparin stóð við bakinum móti hurðini, bleikur sum eitt lik.

»Har er okkurt í yvirkoyggjuni!« rópti hann við eini lagnari rödd, eyguni næstan sprongdu út hovdinum á honum.

»Halt hurðini meðan eg hyggi — tað skal ikki sleppa undan okkum, hvat enn so er!«

Men istaðin at fara og halda hurðini, leyp eg upp á undirkoyggjuna og tók í nakað, sum lá í yvirkoyggjuni.

Tað var nakað spökilskent, reðuligt, so ikki sigst frá, og hetta flutti seg í hondunum. Tað var eins og likamið av einum druknaðum manni, og tó flutti tað seg og hevði styrki eins og fleiri menn. Men eg helt av allari makt — hesum slavná, váta óhugnaliga skepils. Tey deyðu, hvítu eyguni tókust at stára at mær úr myrkrunum; hesin reðuligi lukturnar av salt ráa stóð frá tí, og tað skínandi hárdið hekk vát niður við hovdinum. Eg bardist, men hetta kastaði meg aftur eftir og næstan breyt armarnar av mær, í tí eg varð slongdur í gólvið.

Tað leyp yvir mær og kastaði seg yvir skiparan. Tá eg seinast sá hann á fótum var hann bleikur og varrnar samanbitnar og stívar. Mær tókti, at hann sipaði harðliga til skepilsíð, og so fall hann eisini niður á andlitíð við einum rópi.

Skepilsíð stóðgjá eina lotu; men eg fekk ikki rópt eftir hjálpa, eg var sum negldur í gólvið av reðslu. Síðani fór tað skotrandi út gjøgnum kúgv-eyggað — ófatuligt. Eg lá eina goða lotu á gólvinum og skiparin við síðuna av. Eg fekk komið mær á fótur aftur, og eg kendi at armurnar var brotin. Eg royndi at fáa skiparan á fótur. Tað eydnaðist eftir góðari lotu. Hann var ikki skaddur, men hann var ikki retteliga viðafturvaknaður.

— — —

Venta tygum at hoyra meira? Tað er onki meira. Hattar var endin av søguni. Einir fimian fyratunna boltar vóru settir í hurðina í 105; um tygum nakrantíð ynskja at ferðast á tí kamarinum, so verður tað sagt tygum, at tað er farið.

Restina av túrinum svav eg í kamarinum hjá læknanum. Hann rókti mær armín og bað meg ikki skemta við spökilsir aftur. Skiparin var ógvuliga tigandi og fór av. Eg fari heldur ikki við tí aftur. Hetta var ein óhugnalig roynd, sum skakaði meg nóg. Hetta er alt um spökilsíð hjá mær, um tað var eitt spökilsí. Men tað var vissuliga deytt.

Yvirkoyggjan